

بانک The Bank

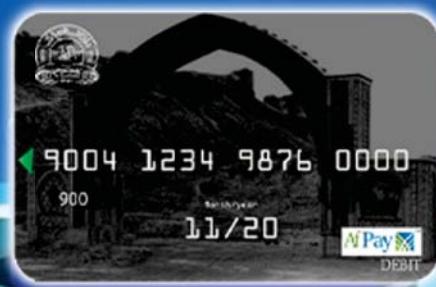
میاښتني | Monthly | ماهنامه

۱۴۰۳ مرغومي - ۱۴۴۶ ربیع المرجب - ۲۱ هـ

د بې وزلى په کمولو او اقتصادي
حواکمنتیا کې د اقتصادي شمولیت رول

د اف پی کارت په مټ مو خپلې پیسې په آسانه، ساده او
خوندي ډول واستوئ.

د امتیاز خاوند: د افغانستان بانک

کتبپلاؤی: فدا محمد فیضان، احمد جواد سداد او محمد ادریس رونق

سرليکوال: شفیق الله بارز

- ١ د افغانستان بانک سرپرست رئیس په کابل کې د ایران هپواد له سفير سره ولیدل
- ٢ په افغانستان کې د اسلامي بانکوالي په هکله د عامه پوهاوي اهمیت
- ٦ خدمات؛ راهی برای تقویت رشد و مؤلذیت در اقتصاد کشورهای آسیایی
- ٩ په افغانستان کې کوچنيو او منځنيو تشبیثاتو ته لنډه کته
- ١١ تدویر ورکشاب آموزشی توسيط اتحادیه بانکهای مشارکتی ترکیه برای کارمندان د افغانستان بانک
- ١٢ د بې وزلى په کمولو او اقتصادي خواکمتيا کې د اقتصادي شمولیت رول
- ١٥ مناطق ویژه اقتصادي و تأثیر آن بالای اقتصاد
- ٢١ اقتصادي خبرونه
- ٢٣ نقش تمويلات مالي خرد در تقویت اقتصاد خانوادهها و کاهش فقر
- ٣١ The Role of Islamic Banking in Sustainable Development

مسئول مدیر: انور الله حیات

خبریال: سید خالد خالقیار

دیزاين خالد احمد فیضی

فوټوژورنالیست: زیرک مليا

د وپش مسئول: نصرت الله احمدوزی

د چاب شہر: ۱۲۰۰ توکه

کال: اوولسم

پته: د افغانستان بانک

د ثبت گنه: ٦٥٨

تليفون: ٠٠٩٣٠٢٠٢١٠٤٧٦١

فکس: ٠٠٩٣٠٢٠٢١٠٠٣٥

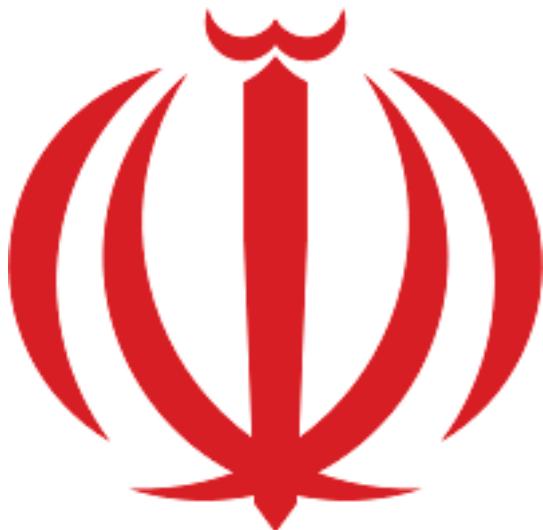
برپشنالیک: magazine@dab.gov.af

ويب پاڼه: www.dab.gov.af

٢١٠

د مجلې د مقالو او انخورونو کارول د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

د افغانستان بانک سرپرست رئیس په کابل کې د ایران هېواد له سفیر سره ولیدل

کابل کې د ایران هېواد سفیر بناغلي علي رضا يېگدلي هم د دواړو هېوادونو تر منځ د سوداګرۍ پراختيا او د بانکي سکتور اړیکې د ارزښت وړ یادي کړې او له خپله اړخه ېې د همکاري ژمنه وکړه.

د یادونې وړ ده چې په دې غونډله کې د افغانستان بانک لومړي مرستيال بناغلي صديق الله خالد او د افغانستان بانک د مختلفو شعباتو آمرینو هم ګډون درلود.

پراختيا او همکاري د سوداګرۍ د ودې پلاره ګډه اړتیا یاده کړه او په دې برخه کې ېې له خپله اړخه د همکاري ډاډ ورکړ.

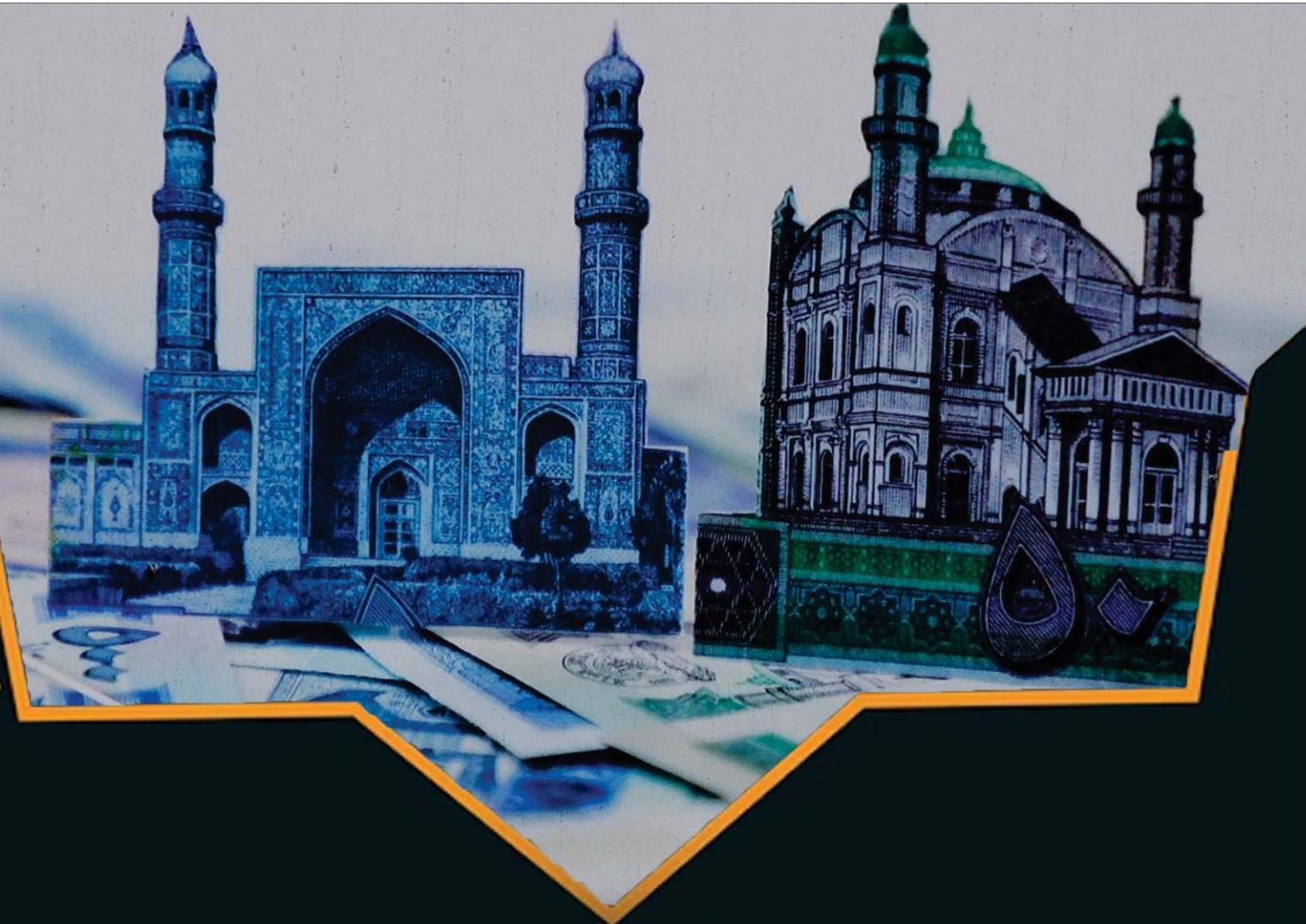
نوموري همدارنګه د سوداګرۍ د پراختيا په برخه کې د برپښنایي بانکوالي ونډه د ارزښت وړ وبله او یادونه ېې وکړه چې د افغانستان بانک په هېواد کې د دې بانکوالي پراختيا ته ژمن دی او په دې برخه کې به د نړۍ د هېوادونو له تجربو ګټه پورته کړي.

باید وویل شي چې په یاده کتنه کې په

۱۴۴۶ د رب جو ۱۱ مه - د افغانستان بانک د ټولو سرپرست رئیس بناغلي نوراحمد آغا په خپل کاري دفتر کې د ایران هېواد له سفیر بناغلي علي رضا يېگدلي او مل پلاوی سره وکتل.

په دې کتنه کې د دواړو هېوادونو تر منځ د سوداګرۍ، بانکي اړیکو او برپښنایي بانکوالي د پراختيا په اړه بحث او خبرې اترې وشوي.

په یاده کتنه کې د افغانستان بانک د ټولو سرپرست رئیس بناغلي نور احمد آغا د ایران او افغانستان تر منځ د بانکي اړیکو

په افغانستان کې د اسلامي بانکوالي په هکله د عامه پوهاوي اهمیت

ده چې د نړۍ وګړو او کاروبارونو ته، پرته له دې چې د وګړو او شرکتونو اقتصادي ارزښت په پام کې ونیول شي، ارزانه، معیاري او پایه داره مالی خدمتونه وړاندې شي او مالی خدمتونه یواخې د ټولنې شتمنو خلکو پورې محدوده پاتې نه شي او هغه وګړي چې اقتصاد بې ډېر سنه نه دی، هم پکې شامل شي. مالی خدمتونو ته د بېوزلو وګړو لاسرسى د عوایدو نابرابري کموي، د هغوي لپاره اقتصادي فرستونه زیاتوي او په ژوند کې بې مشبت بدلونونه رامنځته کوي. مالی خدمتونو ته د لاسرسى له امله بېوزله وګړي کولای شي د امانتونو، تمویلاتو او سپما په برخه کې د بانکونو له خدمتونو برخمن شي او همدارنګه د پانګونې

اسلامي بانکوالي په افغانستان کې د یو مهم مالي سیستم په توګه راخرګنده شوې، چې د دودیزې بانکوالي یو بنه بدیل کیدلای شي. اوسمهال د افغانستان په ګلدون د نړۍ په ډېر و هپوادونو کې اسلامي بانکونه فعال او په چټکۍ سره مخ پر وړاندې روان دي. څېړنې بنې چې اسلامي بانکوالي د مالی شمولیت یا مالی خدمتونو ته د لاسرسى په برخه کې اغېزناک رول درلودلای شي چې دا بیا د بیوزلی د کچې په کمولو کې مرسته کولای شي. مالی خدمتونو ته لاسرسى په دې معنا دی چې د ټولنې افراد او کاروبارونه داسې ګټورو او ارزانه مالی محصولاتو او خدمتونو ته لاسرسى ولري چې د دوى اړتیاوې بوره کړي. موخته یې دا

اهمیت خپری او د خلکو ترمنځ د پوهې د لوړولو لپاره په لارو چارو رنډ اچوي.

اسلامي بانکوالی د سود (ربا) د ممنوعیت، په حلالو منابعو کې پانګونې، او د ګټې او زیان د شریکولو پر بنسته کار کوي. د اسلامي بانکوالی د محصولاتو په تراو د خلکو باور زیاتولو لپاره هغوي ته عامه پوهاوی برابرول خورا اړین دي. دا چې د افغانستان اکثریت وګړي د اسلام د مبارک دین لارویان دي، نو له بانکي سیستم خخه د خلکو د ډډه کولو تمايل زیات دی چې په پایله کې یې خلک له مالي شمولیت خخه بې برخې پاتې کیږي. د اسلامي بانکوالی په اړه د پوهاوی په لوړولو سره، خلک هڅول کیږي ترڅو په مالي سیستم کې برخه واخلي او مالي شمولیت او اقتصادي پراختیا ته وده ورکړي. د اسلامي بانکوالی د محصولاتو اشخاصو او سوداګرو ته دا توان ورکوي چې مؤثره مالي پريکړي وکړي او خپلې مالي سرچینې او پانګونې په بشه توګه مدیریت کړي. همداراز، د اسلامي بانکوالی په تراو عامه پوهاوی کولای شي چې د اسلامي بانکوالی سکتور په وده کې مرسته وکړي او د سپما، پانګونې او د تشبت د زیاتولي له لارې د اقتصادي پرمختګ د چټکنیا لامل شي.

د عامه پوهاوی زیاتولو لپاره ګامونه

په افغانستان کې د اسلامي بانکوالی د اصولو او محصولاتو په اړه د معلوماتو خپرولو لپاره د مختلفو رسنيو، په شمول د تلویزیون، رadio او ټولنیزو رسنيو له لارې په ټول هیواد کې د عامه پوهاوی د کمپانیونو پیلول اړین دي. دا کمپانیونه کولای شي په مؤثره توګه بېلابېلو لیدونکو ته ورسیري ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې د مختلفو سیمو او توکمونو وګړي د اسلامي مالي چارو د بنسټیزو اصولو لکه د سود (ربا) ممنوعیت، په حلالو سوداګریو او توکو کې د پانګونې کولو، او د زیان او ګټې د شریکولو له میکانیزمونو سره بلدیا لري. د ګټو لارو چارو په کارولو سره،

آسانیاوو خخه ګټه پورته کړي. د بېلګې په ډول، خلک کولای شي چې د کاروبار د پراختیا لپاره د پانګونې د آسانیاوو خدمتونه وکاروی او یا د خپلو ماشومانو د زده کړو په برخه کې د تمویلاتو له خدمتونو ګټه واخلي. سرېبره پر دې، بوزله خلک کولای شي چې د اسلامي بانکوالی د زکات او صدقې له خدمتونو برخمن شي او خپلې اقتصادي ستونزې پرې حل کړي. همداراز، وګړي کولای شي چې خپلې پیسې له اندېښې پرته د خپلې عقبې سره سم په بانک کې د سپما لپاره وساتې او په راتلونکي کې یې د پانګونې یا د خپلواړیاوو لپاره وکاروی او د هیواد په اقتصاد کې مثبت رول ولوبوی.

د افغانستان اسلامي امارت په راتنګ سره پرېکړه وشهو چې د هپواد بانکي سکتور په تدریجی ډول پر اسلامي بانکوالی بدل شي چې په دې برخه کې د ډیرو لاسته راوړونو شاهدان يو. د بېلګې په ډول د افغانستان د کوچنیو پورونو بانک په بشپړ ډول پر اسلامي بانک بدل شو او دا لړۍ په تدریجی ډول د نورو بانکونو په برخه کې هم د پلي کېدو په حال کې ده او د اسلامي بانکوالی د ترویج او په بریالی توګه یې د بشپړ تطبیق لپاره د نړۍ والو اسلامي ادارو او هپوادونو سره د همغږي او ګډې همکاري ټرونونه او هوکړه لیکونه لاسليک شوي دي چې بشپړ ډول د افغانستان بانک او د اسلامي مالي مؤسسو د محاسبې او تفتیش ادارې ترمنځ هوکړه لیک دی چې موخه د اسلامي بانکوالی پراختیا، د کاري وړتیاوو لوړول او د بسوونیزو پروګرامونو او پوهاوی په برخو کې د دواړو خواوو ترمنځ همکاري رامنځته کول وو. د دې لپاره چې دا سیستم په بریالی توګه پلې شي او د افغانستان اقتصاد سره په اغیزمنه توګه مرسته وکړي، دا خورا مهمه ده چې خلک د اسلامي بانکوالی د اصولو، محصولاتو او ګټو په اړه پوه شي. دا مقاله په افغانستان کې د اسلامي بانکوالی په اړه د عامه پوهاوی او زده کړي

نسل په روزلو کې مرسته وکړي. په دې برخه کې د اسلامي مالي چارو او بانکوالی په اړه د خانګرو کورسونو جوړول هم مؤثر تمامیدا شي.

پر دې سربېره، د بانکي سکتور کارکوونکو ته د اسلامي مالي چارو او اسلامي بانکوالی د محصولاتو او خدمتونو په هکله د روزنيزو پروګرامونو برابرول هم خورا مهم رول لري. په دې برخه کې روزنې کولاي شي چې د بانکي سکتور د کارکوونکو وړتیا لوړه کړي ترڅو د محصولاتو او خدمتونو په اړه له پیرودونکو سره په مؤثره توګه اړیکه ونیسي او پیرودونکو ته د غوره خدمتونو وړاندې کولو او د هغوي د رضایت ترلاسه کولو په برخه کې ګټور تمام شي. د اسلامي بانکوالی په علم سمبال کارکوونکي کولاي شي چې د پیرودونکو پوبنتو او اندیښنو ته په غوره توګه رسیدنه وکړي او د بانکونو او پیرودونکو ترمنځ مثبتې اړیکې رامنځته کړي.

د اسلامي بانکوالی د ملاتېر لپاره د ټولنې مخورو مشرانو، سپین دیرو او نفوذ لرونکو کسانو هڅول کولاي شي د باور او اعتبار په رامنځته کولو کې مرسته وکړي. دا مشران کولاي شي په خپلو ټولنو کې د اسلامي بانکوالی د ګټو په ترویج کې مهم رول ولوبوی خکه چې دوی ته په خپلو سیمو کې احترام او درنښت په سترګه لیدل کېږي. دا ډول وکړي کولاي شي په مؤثره توګه ولس ته د اسلامي بانکوالی اصول او ګټې بیان کړي خکه چې د دوی خبرې پر عامو خلکو باندې چېږي اغږې لري. د ټولنې مشران د خپل نفوذ په کارولو سره کولاي شي د اسلامي مالي چارو په اړه عامه پوهاوی رامنځته کړي. دا بنستیز ملاتېر کولاي شي د اسلامي بانکوالی محصولاتو په تړاو معلومات زیات کړي او د خلکو سوالونو ته څوابونه ورکړي او دا روښانه کړي چې د اسلامي بانکوالی خدمتونه خنګه کولاي شي د دوی مالي ستونزو ته د حل لاري پیدا کړي ترڅو د افرادو او

کمپاينونه کولاي شي چې د څوانانو، بنځو او کليوالۍ ټولنو په شمول د وکړو مختلفې برخې، چې ممکن مالي زده کړي ته محدود لاسرسی لري، راونغارۍ. د اړوندې محتوا لرونکي معلومات برابرول چې د خانګرو ډلو د پوهې کچه په کې په پام کې نیول شوې وي خورا مهم دي لکه د سيمه ئیزو ژبو کارول، د سيمې له ګلتور سره سم اړوند مثالونه او سناريوګانې کولاي شي د اسلامي بانکوالی محصولاتو په تړاو پوهه او باور زیات کړي.

همداراز، راهیوبي پروګرامونه کولاي شي د هغو اشخاصو نظرونه وړاندې کړي چې د اسلامي بانکوالی خدماتو خڅه یې ګټه پورته کړي ده، او داسي معلومات او سيناريوګانې وړاندې کړي چې موڅه یې د احتمالي مشتریانو هڅول وي ترڅو له اسلامي محصولاتو خڅه ګټه پورته کړي. د هرې رسنۍ د پیاوړتیا خڅه په ګټې اخیستنې سره، دا کمپاينونه کولاي شي د عامه پوهاوی یوه جامع ستراتېژي رامنځته کړي چې نه یوازي مهم معلومات وړاندې کړي بلکې افغان وکړو ته دا وړتیا هم ورکړي چې د دوی د ارزښتونو او باورونو سره سم باخبره مالي پریکړې وکړي. دا خواړخیزه تګلاره پر اسلامي بانکوالی د لا زیات باور رامنځته کولو او په مالي سیستم کې د پراخ مشارکت د هڅولو لپاره خورا مهمه ده.

د جوماتونو، ټولنېز و مرکزونو او تعليمي ادارو سره په همکاري د ورکشاپونو او سیمینارونو جوړول کولاي شي د عملی زده کړو او تجربو چاپېریال رامنځته کړي. په دې غونډو کې د اسلامي مالي چارو متخصصین ګډون کولاي شي چې پر اسلامي محصولاتو او د اسلامي بانکوالی پر اصولو رهنا واچوي او د خلکو پوبنتو ته په مستقیمه توګه څوابونه ووايي. همداراز، د بنوونځيو او پوهنتونونو په نصاب کې د اسلامي بانکوالی زده کړې شاملول کولاي شي په مالي سواد سمبالو وکړو د نوي

سره خلک کولای شي چې د باخبره مالي پريکري کولو توان پيدا کړي ترڅو له خپلې عقیدې او ارزښتونو سره سم له بانکي خدمتونو خخه ګټه پورته کړي. د اسلامي بانکوالۍ په تراو عامه پوهاوی د مالي شمولیت د زیاتولو لپاره خورا مهم دی، خکه چې په افغانانو کې له دودیزو بانکي سیستمونو خخه د ډډې کولو تمایل زیات دی. کله چې خلک د اسلامي بانکوالۍ د محصولاتو د ګټه او فعالیتونو په اړه پوره پوهه ولري، نو له مالي خدمتونو خخه د ګټه اخیستلو کچه لوړیږي، چې دا چاره د هېواد په اقتصاد کې د وګړو د شمولیت د زیاتوالی لامل کېږي. سربېره پردي، هغه ګامونه چې موخه ېې د خلکو د پوهاوی لوړول او روزنه وي، د یو داسې پیاوړي اسلامي بانکي سکتور په جوړولو کې مهم رول لوړوي چې د افغانانو اړتیاوې پوره کړای شي. په دې ګامونو کې ټولنیز ورکشاپونه، د مختلفو رسنیو له لارې تعلیمي کمپایونه، او د سیمه ئیزو مشرانو سره د اسلامي بانکوالۍ د ملاتړ لپاره همکاري شامله ده. دا هځې کولای شي چې پر اسلامي مالي ادارو د باور رامنځته کولو په برخه کې مرسته وکړي، چې په پایله کې د اقتصادي پرمختګ لامل کېږي.

لیکنه: سید خالد خالقیار

سوداګرو اړتیاوې پوره کړي. سربېره پردي، کله چې د ټولنې مشران په فعاله توګه د اسلامي بانکوالۍ ملاتړ کوي، دا د احتمالي پېرودونکو ترمنځ د امنیت او باور احساس رامنځته کوي، دوی هڅوی چې د هغو مالي ادارو سره اړیکه ونیسي چې د شريعت سره سم محصولات وړاندې کوي. دا باور په خانګړي ډول په افغانستان کې خورا مهم دي.

د ټکنالوژۍ خخه ګټه پورته کول، لکه د ګرځنده تليفون کاريالونو او نورو انټرنېټي وسايلو کارول کولای شي چې د اسلامي بانکوالۍ په هکله معلوماتو ته لاسرسی آسانه کړي. دا وسايل کولای شي تعلیمي سرچینې، د محصولاتو او پېرودونکو د ملاتړ په برخه کې اړینو معلوماتو ته لاسرسی برابر کړي، چې په پایله کې به ېې د وګړو لپاره د اسلامي بانکوالۍ خدمتونو په تراو عامه پوهاوی او په اسلامي بانکوالۍ کې د ولس بنکیلتیا زیاته کړي.

پایله:

په افغانستان کې په بریالی توګه د اسلامي بانکوالۍ د پلي کولو او ودې لپاره عامه پوهاوی له خورا ډیر ارزښت خخه برخمن دي. د افغانستان په خېر یوه اسلامي هېواد کې د اسلامي مالي چارو او اسلامي بانکوالۍ د اصولو، موخو او فعالیتونو په اړه د خلکو د معلوماتو کچه لوړول د عامه پوهاوی عمده موخه ده. د اسلامي بانکوالۍ د اصولو په اړه د شنه پوهاوی په رامنځته کولو

اخذلکونه:

1. Islahi, A. A. (2018). History of Islamic banking and finance. Intellectual Discourse, 26(Suppl. Special Issue), 403-429. <https://doi.org/10.31436/id.v26i2.1199>
2. Finextcon. (n.d.). *The role of Islamic banking in promoting financial inclusion*. Retrieved January 18, 2025, from <https://finextcon.com/the-role-of-islamic-banking-in-promoting-financial-inclusion/>
3. Mastoor, S. A. (2014). *Islamic banking system in Afghanistan*. In *Proceedings of International Academic Conferences* (No. 0200302). International Institute of Social and Economic Sciences.

خدمات؛ راهی برای تقویت رشد و مؤلдیت در اقتصاد کشورهای آسیایی

نگاه کنیم، در می‌بایسم که سهم تولید از صنعت کاهش خواهد یافت، زیرا بسیاری از فعالیت‌ها به سمت سکتور خدماتی منتقل می‌شوند.

در واقع، رشد سکتور خدمات تاکنون حدود نیمی از نیروی کار منطقه را به این بخش جذب کرده است، که این رقم از ۲۲ درصد در سال ۱۹۹۰ افزایش یافته است، زیرا صدها میلیون نفر از بخش‌های زراعت و تولید به این سکتور منتقل شده‌اند. انتظار می‌رود این تغییر با گسترش بیشتر تجارت بین‌المللی در خدمات مدرن مانند مالی، تکنالوژی معلوماتی و ارتباطات، و سپردن کسب‌وکار به منع بیرونی (مانند آنچه در هند و فیلیپین انجام شده

تولید همواره به عنوان عامل اصلی رشد در آسیا عمل کرده است، اما گذار به خدمات مدرن و قابل تجارت می‌تواند منبع و مسیری جدیدی برای رشد و مؤلдیت باشد. منطقه آسیای آرام با مبدل شدن به منبع برای نیمی از تولیدات کارخانه‌ای جهان، به شکوفایی و رونق دست یافته اما انتقال به خدمات با مؤلدیت بالاتر می‌تواند به تقویت بیشتر رشد کمک کند.

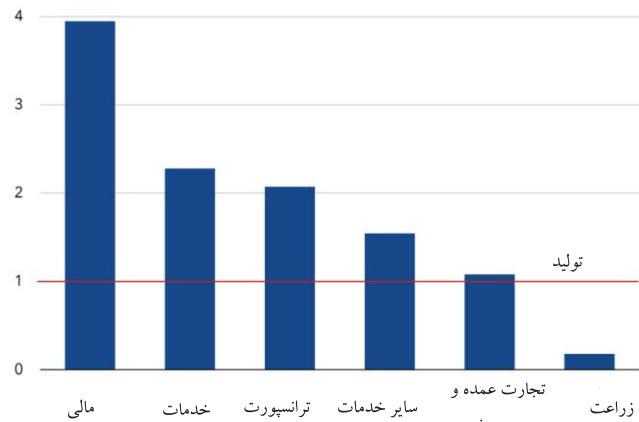
اشتغال و تولید، به عنوان پیشرفت طبیعی که با افزایش عواید همراه است، معمولاً از سکتور زراعت به تولید و سپس خدمات انتقال می‌کنند. امروزه، بسیاری از کشورهای آسیایی، از جمله چین، اندونزیا، کوریا و تایلند بیشتر صنعتی شده‌اند. اگر به تاریخ

می‌کند تا با بهبود مؤلдیت در این سکتور به سطح کشورهای پیشرفته‌تر برسند و از مزایای اقتصادی بیشتری بهره‌مند شوند. علاوه بر این، در برخی از سکتورهای خدماتی مانند خدمات مالی و خدمات کسب‌وکار، مؤلدیت بالاتر از بخش تولید است که می‌تواند به معنای سهم بیشتر این سکتورها در رشد اقتصادی باشد. به عنوان مثال، تحلیل جدید ما نشان می‌دهد که مؤلدیت نیروی کار در خدمات مالی در آسیا چهار برابر بخش تولید است و در خدمات کسب‌وکار نیز این مؤلدیت دو برابر بیشتر است.

خدمات مالی و تجاری مؤلدیت بالاتری دارند که در زمینه رشد اقتصادی کمک می‌کنند

حداوسط مؤلدیت نیروی کار در آسیا نسبت به صنعت تولید

منبع: دنبایس تحولات اقتصادی GGDC/UNU-WIDER؛ GGDC: دنبایس سطح مؤلدیت؛ و محاسبات کارمندان صندوق بین‌المللی پول. یادداشت: حداوسط در کشورهای منطقه آسیا-باستیک در سال ۲۰۱۸ میلادی. به عنوان ارزش افزوده در بدله هر کارگر در قیمت‌های ثابت بر اساس قدرت خرید (PPP) محاسبه شده است.

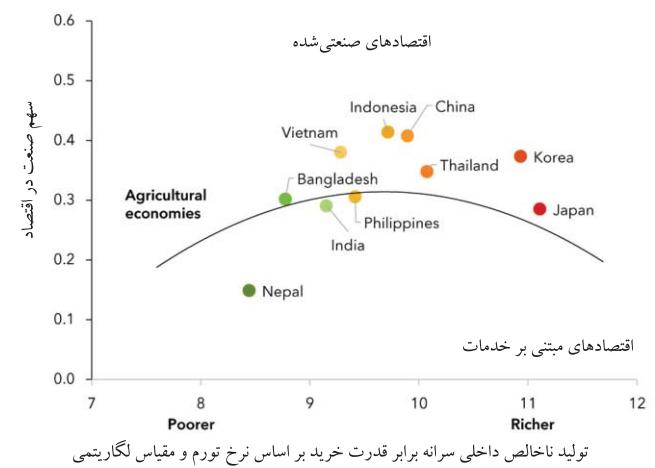
با این حال، کشورهای آسیا برای بهره برداری از مزایای سکتور خدمات نیاز به ایجاد شرایط مناسب دارند. سکتور تولید از مزایای مصارف نازل تجارت و یکپارچگی بیشتر در سطح جهانی مستفید شده است، اما سکتور خدمات در آسیا به دلیل سیاست‌های حمایوی محافظت بیشتری دارد که این امر می‌تواند سرعت پیشرفت و رشد را کاهش دهد.

شبیه تعرفه‌های بالاتر زراعتی در آسیا که به طور اوسط ۱۲٪ است

است) سرعت بیشتری بگیرد. در مقابل، خدمات سنتی مانند سیاحت یا خدمات توزیع مؤلدیت کمتری دارند و سهم کمتری در رشد اقتصادی ایفا می‌کنند.

کشورها با ثروتماندتر شدن، از رعایت به صنعت و سپس به خدمات گذار می‌کنند

سهم صنعت ارزش افزوده در برابر سطح عواید

تولید ناخالص داخلی سرانه برابر قدرت خرید بر اساس نرخ تورم و مقیاس لگاریتمی

منبع: دنبایس تحولات اقتصادی GGDC/UNU-WIDER، نسخه ۱۰.۱، جدول جهانی پنجم، و محاسبات کارمندان IMF. توجه: خط منحنی اوضاعهای جهانی را با استفاده از معلومات ۲۰۱۸ پیش‌بینی می‌کند.

IMF

پالیسی سازان باید از این تغییر به سمت خدمات مدرن استقبال کنند، زیرا این خدمات مؤلدیت بالاتری دارند. همان‌طور که در تحلیل مربوط به چشم انداز اقتصادی منطقه آسیا-اقیانوسیه در اکتوبر ۲۰۲۴ اشاره کردۀ‌ایم، گذار به یک اقتصاد مبتنی بر خدمات می‌تواند فرصت‌های بیشتری برای رشد اقتصادی ایجاد

کند، به شرط آنکه پالیسی‌های مناسبی اتخاذ شوند.

مؤلدیت نقش مهمی در تعیین سکتورهایی دارد که می‌توانند در آینده محرك اصلی رشد اقتصادی باشند. مؤلدیت سکتور تولید در آسیا تقریباً به سطح کشورهای پیشرفته جهانی رسیده است. بنابراین، فضای زیادی برای پیشرفت و رشد بیشتر باقی نمانده است. اما در مقابل، سکتور خدمات در آسیا همچنان کارایی لازم را ندارد، و این موضوع فرصتی را برای کشورهای منطقه فراهم

اداری و عملیاتی را جایگزین کرده‌اند، پالیسی‌ها باید دسترسی عموم مردم به اینترنت و تکنالوژی را تضمین کنند و برنامه‌های آموزشی و تعلیمی را برای ایجاد نیروی کار ماهر در زمینه دیجیتال و توانمندسازی در استفاده از هوش مصنوعی راهاندازی کنند.

با توجه به پیش‌بینی‌ها مبنی بر کاهش رشد اقتصادی در بسیاری از کشورهای آسیایی به دلیل پیری سریع جمعیت، افزایش مؤلفت از طریق تقویت سکتور خدمات کارآمد، عامل اصلی موفقیت آینده آسیا خواهد بود.

در حالی که اوسط جهانی ۷.۵ درصد می‌باشد – شرکت‌های خارجی که قصد دارند وارد سکتور خدمات شوند با محدودیت‌های گوناگونی مواجه‌اند. این محدودیت‌ها شامل ممنوعیت‌های کامل، نیاز به مجوز، پابندی به شرایط فعالیت در کشور، و مالیات بالاتر می‌شود.

پالیسی‌سازان همچنین باید درک کنند کارگرانی که از سکتورهای زراعتی و تولید بیرون می‌شوند، نیاز به مهارت‌های لازم دارند تا بتوانند وظایف مناسبی در سکتور خدمات پیدا کنند. با توجه به اینکه تکنالوژی‌های دیجیتالی جدید برخی وظایف مانند

په افغانستان کې کوچنيو او منځنيو تشبیاتو ته لنډه کتنه

د افغانستان کوچني او منځني تصلی د اقتصاد یوه حیاتي برخه ګټل کیږي. د بهرنیو سیاسي فشارونو سره سره، دې متحرک سکتور د پام وړ انعطاف بنودلی، چې د کار په رامنځته کولو، اقتصادي تنوع او د افغانانو د ژوندانه د اړتیاوو په برابرولو کې یې مرسته کړي ده. د ۲۰۲۳ کال د اکست میاشتې د معلوماتو له مخې، په قول افغانستان کې اټکل شوي ۲۰۰۰، ۲۰۲۰ کوچني او منځني تصلی فعالیت لري. دا تصلی د سکتور د مختلفو برخو لکه؛ تولیدات، کرنې، خدمتونه،

سوداګرۍ او داسې نورو خڅه تشکیل شوې دي. پداسې حال کې چې ډیری یې په بناري سیمو لکه کابل، هرات او مزارشریف کې متمن کزې دي، اما کوچني او منځني تصلی په ډیرو کلیوالو سیمو کې هم شتون لري، چې د سیمه ئیز اقتصادي ملاتړ په برخه کې مهم رول لوښوي.

د کوچني او منځني تصدیو مهم رول: کوچني او منځني تصلی د افغانستان د اقتصاد بنسټ دی چې د هیواد اکشہ وګړو

بسته بندي او بازار ته یې په عرضه کولو کې د خیلې دی چې د ضایعاتو په کمولو کې مرسته کوي او د محلی تولیداتو ارزښت لوړوي.

د خدمتونو سکتور هم په پراخه کچه د کوچني او منځني تصدیو لخوا اداره کیږي، د سوداګرۍ سره سره د معلوماتي ټکنالوژۍ خدمتونه او له ميلمه پالې خڅه بیا تر روغتیا او تعلیم پورې ټولنې ته خدمتونه وړاندې کوي. یادې تصلی د محلی بازار غونښتو ته څواب

لپاره د کار زمينه برابروي. دا تصلی، چې ډیری یې کورنې دي، نه یواخې د عايد سرچینه ده، بلکې د هیواد په اقتصادي تنوع او څان بسیاینه کې هم مرسته کوي. په تولیدي سکتور کې کوچني او منځني او خرمن محصولاتو خڅه تر درملتونونو او ودانیزو موادو پورې د تولیداتو دالپې دوام لري. بلخوا بیا د کرنې په برخه کې کوچني او منځني تصلی د موسمی میوو پروسس،

د افغانستان د کوچنيو او منځنيو تصدیو راتلونکۍ:

په داسې حال کې چې د افغان سوداګررو د استقامت او متثبت روحيه خرگنده ده، هغه ننګونې چې د کوچنيو او منځنيو تصدیو په وړاندې شتون لري خواړخیزې دي او د حل لپاره دوامداره او همغرو هڅو ته اړتیا لري.

د افغانستان د کوچنيو او منځنيو تصدیو سکتور بشپړ ظرفیت په کار اچول به یوې هر اړخیزې تګلارې ته اړتیا ولري چې په دې کې مالي تمویل ته د لاسرسی بنه کول، د زیرباوو پیاوړي کول، د مقرراتي چاپېر-بالم بنه کول، او د یو خوندي او باشاته سوداګرۍ چاپېریال رامنځته کول شامل دي.

په حرفوي زده کړو کې پانګونه، د ټکنالوژۍ کارول، او د بازار اړیکې کولای شي د کوچنيو او منځنيو تصدیو سره مرسته وکړي چې د دوى سیالي پیاوړي کړي او د ودې لپاره نوې لاري ولټوي.

د افغانستان د کوچنيو او منځنيو تصدیو بریالیتوب به د اقتضادي تنوع، د کار فرصتونو په رامنځته کولو، د هیواد او خلکو لپاره د یو پر خان بسیا او سوکاله راتلونکۍ په جوړولو کې مهم رول ولوبوی. د سم ملاتې او بنه چاپېریال له لاري د افغانستان کوچنيو او منځنيو تصدیو سکتور کولای شي پرمختګ ته دوام ورکړي او د ملت په اوږدمهاله پرمختګ کې مرسته وکړي.

لیکونکۍ: شيرالله فقیری

دمالي خدمتونو او عامه اعتباراتو لوی آمریت د کرنې مالي تمویل مدیر

دولت د نړۍ والو سازمانونو او پراختیابی ادارو په همکارۍ د کوچنيو او منځنيو تشبیثاتو د اړتیا وو د پوره کولو په موخه یو لړ پروګرامونه او پالیسي پلې کړې دي.

یو له ورته نوبنتونو خخه د افغانستان د کوچنيو او منځنيو تصدیو د پراختیا اداره ده چه په ۲۰۱۲ ميلادي کال کې تأسیس شوه، او د کوچنيو او منځنيو تصدیو لپاره مشورتی خدمتونه، روزنه او مالیاتو ته لاسرسی برابروي. دا اداره متشبیثن له احتمالي پانګوالو سره د وصل کولو په برخه کې هڅې کوي ترشو د سوداګرۍ د پراختیا خدمتونو ته لاسرسی آسانه کړي.

سرېږه پر دې، د افغانستان د سوداګرۍ او پانګونې خونه د کوچنيو او منځنيو تصدیو په ګډون د هیواد د سوداګرۍ ټولې د ګټو د دفاع په برخه کې مهم رول لوبوی. د افغانستان د سوداګرۍ او پانګونې خونه د مقرراتي چاپېریال د بنه کولو، د عame - خصوصي مشارکت د ودې او د افغانی تصدیو لپاره نړۍ والو بازارونو ته د لاسرسی په برخه کې د آسانتیا وو رامنځته کولو منډې تریړې کوي.

نړۍ والو سازمانونو لکه د ملګرو ملتونو پراختیابی پروګرام او نړۍ وال بانک هم د افغان کوچنيو او منځنيي صنعتونو د ملاتې لپاره نوبنتونه پیل کړي دي. دا هڅې مالي تمویل ته د لاسرسی په برابرولو، د متشبیثونه په وده، او د سوداګرۍ په برخه کې ننګونو ته حل لارو موندلو لپاره د کوچنيو او منځنيو تصدیو ظرفیت لوړولو باندې تمرکز کوي.

ویونکې وي او د لویو شرکتونو لخوا په بازار کې پاتې شوي تشې ډکوي.

په هیواد کې د کوچنيو او منځنيو تصدیو ننګونې:

په داسې حال کې چې د افغانستان کوچني او منځني تصدی د پرمختګ په درشل کې دي، اما د یو لړ ننګونو سره هم مخ دې چې د دوى د ودې او پرمختګ مخه نیسي. مالي تمولیاتو ته لاسرسی د یو مهم خنډ په توګه پیژندل کېږي. ډیرې کوچني او منځني تصلی د تجهیزاتو پانګونې، د عملیاتو پراخولو، یا په اقتضادي شاکونو کې د پانګونې لپاره د اړتیا وړ پانګې ترلاسه کولو لپاره مبارزه کوي.

خارجي سیاسي فشارونه هم د هیواد کوچني او منځنيو تصدیو ته زیان رسوي، د اکمالاتو لړې ګلهوډوی. د زیرباوو نیمګړیاوې، لکه د باور وړ برښنا، ناکافې ترانسپورتی شبکې، او د باور وړ انټرنیټ ته محدود لاسرسی هم د افغان کوچني او منځنيو تصدیو تولید او سیاليو ته خنډونه جوړو. دا خنډونه کولای شي عملیاتي لګښتونه زیات کړي، بازارونو ته د لاسرسی مخه ونیسي، او د کوچني او منځنيو تصدیو وړتیا محدوده کړي ده. که چیرې دوى نوې ټکنالوژۍ غوره کړي نو کړنې به پې عصری کړي.

د افغانی کوچنيو او منځنيو کاروبارونو د ملاتې لپاره نوبنتونه:

د دې ننګونو سره سره، د افغانستان د کوچنيو او منځنيو تصدیو سکتور د ودې او پراختیا د ملاتې لپاره نوبنتونه روان دي.

تدویر ورکشاپ آموزشی توسط اتحادیه بانک‌های مشارکتی ترکیه برای کارمندان د افغانستان بانک

راستا به تسهیل روند کمک کند. محترم خالد از شرکت کنندگان ورکشاپ خواست تا از تجربیات متخصصین ترکیه به طور کامل استفاده کرده و آن را به صورت مؤثر در امور عملی به کار گیرند. شایان ذکر است که معاون اول د افغانستان بانک، محترم صدیق الله خالد، دیدار ویژه ای نیز با نمایندگان اتحادیه بانک های مشارکتی ترکیه داشت. در این دیدار، او از تلاش ها و فعالیت های این اتحادیه در زمینه توسعه بانکداری اسلامی قدردانی کرد و افزود که د افغانستان بانک خواهان ایجاد روابط مطلوب با تمام نهادهای مالی و بانکی بین المللی است و از تجربیات آنها در راستای توسعه بانکداری اسلامی بهره خواهد برد.

افتتاح شد. وی تأکید کرد که د افغانستان بانک به ارتقای ظرفیت کارمندان خود معنده است و می خواهد از تجربیات جهانی در زمینه بانکداری اسلامی بهره مند شود. محترم خالد بیان داشت که د افغانستان بانک معاملات سودی را در سکتور بانکی خاتمه داده و به ایجاد یک نظام کامل بانکداری اسلامی معنده است. او افزود که در حال حاضر تمام معاملات بانکی مطابق با فقه حنفی و بدون بهره انجام می شود. به گفته وی، اسلامی سازی کامل سکتور بانکی یک پروسه طولانی مدت است که نیازمند تلاش های پیوسته می باشد. محترم خالد تأکید کرد که تجربیات کشورهای اسلامی و سایر کشورها می توانند در این

۲۶ جمادی الشانی ۱۴۴۶ - اتحادیه بانک های مشارکتی ترکیه یک نهاد حرفه ای است که در راستای تنظیم، هماهنگی و ترویج خدمات مالی بدون سود فعالیت می کند. این اتحادیه امروز ورکشاپ سه روزه ای را برای ارتقای ظرفیت کارمندان د افغانستان بانک در مورد اصول بانکداری اسلامی، مدیریت خطر، محصولات مبتنی بر شریعت و سایر موضوعات مرتبط آغاز کرد. در این ورکشاپ، دو استاد با تجربه از اتحادیه بانک های مشارکتی ترکیه، محترم دکتور صائم کایادبی و دکтор عمر فاروق، به کارمندان د افغانستان بانک آموزش می دهند. این ورکشاپ توسط معاون اول د افغانستان بانک، محترم صدیق الله خالد،

د بې وزلی په کمولو او اقتصادي حواکمنتیا کې د اقتصادي شمولیت روں

او شتمنيو په زياتوالی او پراختیا کې مرسته کوي، مهم روں لوبوی څکه چې یادو پروګرامونو د خلکو لپاره د کاري فرصتونو په رامنځته کولو او یوه بنه ژوند لرلو کې عملًا مرسته کړي ده. د ځینو حل لارو (د مهارتونو د زده کولو له لاري د پيسو برښنايی لپرد، سوداګریزه پانګه، روزنه او بازار ته

موخې تاکلي دي څو تر ۲۰۳۰ کال پورې د ۲۵۰ میلیونه بنسخو په ګډون لږ تریو ۵۰۰ میلیونه خلکو ته د ټولنیز ملاتر تدابير وړاندې کړي. پداسي حال کې چې موږ د دغو موخو د لاسته راړلوا لپاره هڅه کوو، نو د اقتصادي شمولیت پروګرامونه چې د نړۍ له خورا بې وزلو ټولنو سره د عايد

نړۍ له پیچلو ستونزو لکه بې وزلی، نا برابري او د اقلیم له بدلون سره لاس او ګريوان ده، چې له امله یې خورا بې وزله ټولنې ډیرې څل شوي دي او د هغوي ملاتر یوه جدي ننګونه او ستونزمن کار ګنل کېږي. دغو بنسټیزو ستونزو ته د رسیدنې په موخه، نړپوال بانک یو لړ بنسټیزې

کال کې پوره کړل. په افغانستان کې، په یاد پروګرام کې ګډون کوونکو کورنيو پنځه کاله وروسته ۳۲ سلنې زیات عاید او بېلا بېلې عایداتي سرچینې لرلې، او له هغوي سره مرسته کوي خو له پرله پسې وچکالي او شخزو سره مقاومت وکړي.

دا پایلې نه یوازې د یادو پروګرامونو د لګښت اغیزنا کتیا خرکندوی بلکې کله چې یاد پروګرامونه له دولتي سیستمونو سره مدمغم شي نو په پانګونې باندي د هغوي د خورا زیاتې ګټې د لاسته راپورلو ظرفیت هم خرکندوی. زموږ راپور د بريا دا قيسې راټولوي او د دې لارښونه کوي چې خنګه کولاي شو یادو پروګرامونو ته په داسي طریقه پراختيا ورکړو خو د ګډونوالو خانګوري محدودیتونه له منځه یوسې او د هغوي اقتصادي ظرفیت ته لوړ کړي.

د اقلیمي بدلونونو د اغیزو پر وړاندې د پیاوړتیا زیاتول

د اقتصادي شمولیت پروګرامونه کولاي شي د اقلیمي بدلون پر وړاندې مبارže کې مرسته وکړي. اوسمهال، د دې پروګرامونو ۶۶ سلنې له اقلیمي بدلون

باندي خپل ژوند تیروي او ھیری یې د خوراکي توکوله کمبنت سره مخ دي. دا وروستي راپور د ۲۰۲۱ کال د موندنو پر بنست جور شوي چې د اقتصادي شمولیت پروګرامونو د پراختیا لپاره په زیاته کچه امکانات او ظرفیتونه خرکندوی.

د اقتصادي شمولیت اړوند خیرنیز شواهد

خیرنې دا په ګوته کوي چې د اقتصادي شمولیت پروګرامونه اغیزناک او د کم لګښت لرونکي دي چې د ټولنو او افرادو د پیاوړتیا لامل ګرځي. د بېلګې په توګه، په نایجریا کې د دې نوبنښونو په برکت په خوراکي، روغتیایي، بشونیزو او نورو توکو او خدمتونو باندي د کورنيو لګښتونه ۱۵ سلنې زیات

شوی دي او د بشو سوداګریز عواید دوه چنده شوي دي. په همدې چول، په زامبیا کې د بشو د ژوندانه د ملاتړ تر

نامه لاندې پروګرام د خوراکي او غیر خوراکي توکو اړوند لګښت کې ۲۰ سلنې او د سوداګری اړوند ګټه کې یې ۴۵ سلنې زیاتولی را منځته کړي دي او یاد پروګرام خپل لګښتونه بېرته په یو

لاسرسى) په ګډون یادې هڅي بدلون رامنځته کوي. د دې کار په ترسره کولو سره، هغوي د بې وزلى د دایرې په له منځه وړلو او د پیاوړتیا په رامنځته کولو کې مرسته کوي.

د نړۍ په کچه اقتصادي شمولیت مخ په زیاتیدو دی. د نړېوال بانک په

کوربتوپ د اقتصادي شمولیت مشارکت په وسیله د ۲۰۲۴ کامل د

اقتصادي شمولیت د وضعیت د نوی خپور شوي راپور له مخې، دم ګړي یاد پروګرامونه ۱۵ میلیونه کورنيو ته رسیدنه کوي او په ۸۸ هپوادونو کې له ۷۰ میلیونه خخه زیات وکړي ورڅخه

ګټه پورته کوي. دولت پورې تړلې پروګرامونه پدې هڅو کې مخ کښ رول لري چې د دې کورنيو نړدې ۷۵ سلنې ته رسیدنه کوي. همداراز، غیر دولتي ادارې پدې برخه کې نور اضافي ملاتړ وړاندې کوي او یادو پروګرامونو

ته د خلکو لاسرسى لا پسې زیاتوي. خو د سختې بې وزلى پر وړاندې مبارزه

لا پای ته نه ده رسیدلې، څکه چې اوسمهال نړدې ۷۰۰ میلیونه وکړي د ورځې په ۲۱۵ ډالرو خخه په لېرو پیسو

د یو عادلانه او څواکمن راتلونکي پر لور د ۲۰۲۴ کال د اقتصادي شموليت راپور دا په ګوته کوي چې اقتصادي شموليت یوازې د دولتونو لپاره د پانګونې یو غوراوي نه دی، بلکې دا د هغو ميليونونو خلکو د ژوند د بنسټيز بدلون پاره یوه لار ده چې له بې وزلى، فرصتونو کمبست، بې باوري، او نا اميدي سره مبارزه کوي. پاليسي جوړونکي، پرمختيابي متخصصين او شريکان کولای شي د اقتصادي شموليت پروګرامونو ته، په هر ځاي کې چې شوني وي، پراختيا ورکړي. که چېږي مورد غواړو یو ډير څواکمن، ټول شموله او عادلانه راتلونکي جور کړو، دا باید د یو فوري او چتک لومړيتوپ په توګه په پام کې وني يول شي.

ليکوال: عفت شريف

ژبړن: محمد فاروق تسل

کيفيت ته اړتیا ده. د لېږد دولتي سيستمونه چې په برپښنابي ټکنالوژۍ سمبال دي او غیر دولتي ادارې، د ټولنې اړوند سازمانونه او خصوصي سكتور یې ملتیا کوي، کولای شي په بنسټيز ډول د اقتصادي شموليت پروګرامونو ته پراختيا ورکړي.

دا انعطاف منونکې تګلاره چې پروګرامونو ته له محلې اړتیاوو او پايلو سره تطابق او سمون ورکوي تر خو وکولای شي په بریاليتوب سره پراختيا وموسي، اړتیا لري چې د ملي ټولنیز خونديتوب په سيستمونو کې ځای پر ځای شي. د بحران په وخت کې له ملاتر او محافظت سره یو ځاي بې وزلو او زيان منونکو خلکو ته د ګمارني پوراندي کولو یو بنسټيز مادل د هر هغه دولت لپاره د پانګونې یو غوره انتخاب دی چې د بې وزلى سره د مبارزي لپاره ژمن وي او خپلو ټولو وګړو ته ورته فرصتونه برابروي.

سره د مبارزي تدابير رانغاړي تر خو ګډونوال یې په بنه چول د چاپېر-يال د خطرونو مدیريت او مخنيوي وکړي. د پېلګوکې په توګه، د افريقا په ساحل سيمه کې په شپړو هپوادونو کې نيردي ۶۰۰۰۰۰ زيان منونکو خلکو مالي ملاتر تر لاسه کړي دی تر خو د اقليمي بدلونونو له اغیزو سره په مبارزه کې خپل معیشتونه متنوع کړي. نوبنت لرونکې تګلاري لکه د اقليمي خطر بیمه او کم لګښت لرونکې زرغونه ټکنالوژۍ کولای شي د اقتصادي شموليت او د دوام لرونکي او له اقليمي بدلون سره د مقاومت لرونکي معیشت په وصل کولو سره ټولنې لا پسې څواکمنې کړي.

د ګروپي کار او همغريي کوونکې مشارکت په وسیله ننګونو ته رسیدنه او اغیزناکتیا د دې لپاره چې يادو پروګرامونو ته پراختيا ورکړو تر خو زيات وګړي په کې ګډون وکړي نو په پلي کولو کې یې دواړو یعنې اغیزناکتیا او زيات

سرچینه:

<https://blogs.worldbank.org/en/voices/why-economic-inclusion-is-key-to-reducing-poverty-and-empowering-people>

مناطق ویژه اقتصادی و تأثیر آن بالای اقتصاد

خصوصی را که ناشی از عدم هماهنگی می باشد، کاهش دهد. عناصر اساسی مناطق ویژه همانا موقعیت استراتیژیک، ادغام استراتیزی منطقه ویژه اقتصادی با استراتیزی انکشاف ملی، درک بازار و استفاده از مزیت نسبی، اطمینان از ویژه بودن مناطق از نظر محیط مناسب برای کسب و کار و چارچوب قانونی و نظارتی از پایداری و انعطاف پذیری در برابر تکان های خارجی می باشد.

قوانین مناطق ویژه اقتصادی اغلب به گونه ای طراحی می شوند که از طریق اعمال اصول حقوق عمومی برای

شیوه بدیل کمک می کند. مناطق ویژه اقتصادی به عنوان وسیله با خطر بالا و پاداش بالا در کشورها مورد استفاده قرار گرفته و برخی دیگر در تلاش برای عملی کردن آن هستند. نتایج تطبیق مناطق ویژه اقتصادی در کشورها کاملاً متفاوت بوده طوریکه این مناطق به عنوان یک وسیله سیاست صنعتی، قرار است با غلبه بر شکست های بازار، نیروهای بازار را تکمیل نموده و فاصله بین دولت و سکتور

مناطق ویژه اقتصادی به عنوان یک وسیله سیاست اقتصادی برای ترویج صنعتی شدن و تحول اقتصادی استفاده شده است. ایجاد مناطق اقتصادی یک سازش جدید بین دولت و بازار بوده و از طریق ارائه خود به عنوان تکمیل کننده اقتصاد و یک

میکنند، آنها هم چنین محدودیت های بسیاری از کشورها را در انجام این کار به رسمیت می شناسند. بنابراین، آنها حمایت خاصی را برای برنامه های مناطق ویژه اقتصادی ارائه میکنند که در برخی از کشورها ضروری تشخیص داده می شود، مشروط بر اینکه چنین برنامه ها تقاضای بازار را تأیید کرده باشند. در همین حال، آنها از کشورها می خواهند که رویکردی محتاطانه در این مورد داشته باشند و تجربیات موفق دیگر کشورها را تقلید نکنند، زیرا یک مطالعه امکان سنجی دقیق پیش نیاز هر برنامه مناطق ویژه اقتصادی می باشد.

تکامل مناطق ویژه اقتصادی

مناطق ویژه اقتصادی به طریقه های مختلف تکامل یافته اند که توسعه آن از اولین منطقه اقتصادی تا نسل امروزی آن که به اساس فن آوری دیجیتال در حال ظهور است، به خوبی توسعه یافته است که به نسل های مختلف دسته بندی گردیده است. مناطق ویژه اقتصادی در ابتدا عمدتاً در قالب مناطق پروسس صادراتی برای جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش های تولیدی به منظور تشویق صادرات ایجاد شدند که در بسیاری کشورها نتایج مثبت داشته و به اهداف

اقتصادی می توانند این نیروهای مثبت را از طریق اصلاحات نظارتی و سیاستی و ایجاد یک محیط کسب و کار بهتر تقویت کنند، که می تواند پس از موفقیت در سراسر اقتصاد افزایش یابد. در کشورهای که حکمرانی نسبتاً ضعیف بوده و اجرای اصلاحات در سراسر کشور دشوار است، مناطق ویژه اقتصادی اغلب به عنوان تنها گزینه ممکن یا اولین قدم در نظر گرفته می شوند. همچنان، به عنوان تکمیل کننده ضروری اقتصادی برای بسته مشوق سرمایه گذاری و نشانه ای از پیشرفت کشور در ایجاد یک محیط سرمایه گذاری جذاب تلقی می شوند.

مناطق ویژه اقتصادی یک علاج عام نبوده و هیچ رویکرد یکسان و مناسب برای همه وجود ندارد. از آنجایی که برنامه ریزی، توسعه و عملیات مناطق ویژه اقتصادی بسیار متناوب است، فراتر از اصول کلیدی، هر درس جهانی باید با شرایط خاص یک کشور یا اقتصاد تطبیق داده شود و در عین حال روشنی محتاطانه اتخاذ گردد.

در حالیکه مؤسیات توسعه چندجانبه مانند سازمان ملل متحد و بانک جهانی اغلب اصلاحات اقتصادی سراسری را در راستای حقوق بین المللی اقتصادی تشویق

سرمایه گذاران خارجی آشناتر باشند. با استفاده از این نوع جدید از قوانین اقتصادی یکجا به، کشورها لزوماً قوانین تجارت و سرمایه گذاری بین المللی را اعمال نمی کنند. اگرچه روش های تشویقی امروزه به طور فزاینده ای مشمول قوانین سازمان تجارت جهانی هستند اما، با استفاده از نسخه های اصلاح شده قوانین داخلی خود، تجارت و سرمایه گذاری خارجی را دعوت می کنند. بنابراین، مناطق ویژه اقتصادی کشورها مکان های جغرافیایی مشخصی در قلمرو خودشان هستند که به منظور جذب سرمایه های داخلی و خارجی و هم چنین ایجاد بستر مناسب برای فعالیت های صنعتی، تولیدی و تجاری با هدف افزایش صادرات کالا و ارائه بهینه ای خدمات جهت حضور فعال در بازارهای منطقه ای و بین المللی ایجاد می شوند. بسیاری از عواملی که به عنوان نیروهای مثبت برای مناطق ویژه اقتصادی عمل می کنند، مانند ثبات کلان اقتصادی و سیاسی و خطر نظارتی پایین، و هم چنین فضای کسب و کار مساعد، عوامل جذابی برای سرمایه گذاران خارجی جهت تصمیم گیری به منظور سرمایه گذاری های مثبت هستند. در همین حال، مناطق ویژه

تأثیر مناطق ویژه اقتصادی در انتقال فن آوری و بازار کار

ارزیابی ها در مورد نقش مناطق ویژه اقتصادی در انتقال فن آوری نتایج مثبت را نشان داده است. برخی از مطالعات نشان داده اند افرادی که توسط مناطق ویژه اقتصادی جذب می شوند، سطح مهارت شان به طور قابل توجهی در طول زمان افزایش یافته و اثرات مثبتی را در بازار کار ایجاد نموده که بهره وری را افزایش می دهند.

نتیجه گیری

مناطق ویژه اقتصادی برنامه های پرخطر و با پاداش بالای هستند و با تغییرات چشم اندازهای صنعتی و بازار جهانی و هم چنین فن آوری ها، مراحل مختلف توسعه را پشت سر گذاشته اند. آنها با محیط های متمرکز بر صادرات شروع نموده و به انواع مناطق چند عملکردی، چند بخشی و شهر هوشمند امروزی تکامل یافته اند که قرار است تحولات سبز و دیجیتال را دربر گیرند. با وجود روش های بسیار زیاد مناطق ویژه اقتصادی، اصول کلیدی مؤقت آنها یکسان است. مناطق ویژه اقتصادی به عنوان یک سازش جدید بین دولت و بازار با قرار دادن ارزش های تجاری و سرمایه گذاری بین المللی در

کرده اند که باعث تغییرات مهمی چون افزایش استفاده از خدمات منطقه دیجیتالی مانند صدور مجوز و سایر خدمات شده است.

تأثیر مناطق ویژه اقتصادی در توسعه اقتصادی

مناطق ویژه اقتصادی مؤقت نقش تسریع کننده را در رشد و تحول اقتصادی از طریق جذب سرمایه گذاری خارجی به منظور ارتقاء صنایع، تجارت، ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی ایفا می نماید. از طریق سرمایه گذاری مستقیم خارجی، اقتصادها می توانند که سرمایه گذاری در سطح شرکت را افزایش داده و بهره وری را با تقویت هماهنگی، شبکه ها و نوآوری در سطح شرکت بهبود بخشدند.

تأثیر مناطق ویژه اقتصادی بر الصادرات

مناطق ویژه اقتصادی از طریق جذب سرمایه گذاری خارجی تولیدات را افزایش داده و سبب ارتقاء صادرات می گردد. اما، بعضًا مناطق ویژه اقتصادی در حذف محدودیت های تجاری مؤقت نبوده و ستراتیژی های صادرات محور را اتخاذ نموده و کمتر احتمال دارد که اثرات مثبتی بر صادرات داشته باشند.

اولیه خود که همانا جذب سرمایه گذاری و گسترش صادرات بوده دست یافته اند. مناطق ویژه اقتصادی از نظر قوانین و مقررات به نسل های مختلف دسته بندی شده اند که قرار ذیل است:

مناطق ویژه اقتصادی اولیه که محدودیت های خود را نیز دارند، گرایش دارند تا به مناطق خود مختار تبدیل گردیده و بیشتر با اقتصاد محلی ارتباط نداشته باشند، در حالیکه آنها شدیداً به مشوق های مالی استوار هستند.

نوع دوم مناطق ویژه اقتصادی که وسیع تر هستند و با اقتصاد محلی ارتباط بیشتر دارند، عملکرد شان چند بعدی بوده و کمتر به مشوق ها استوار هستند.

نوع سوم مناطق ویژه اقتصادی تجربه نسل های قبلی را با دیدگاه وسیع تر و با دیدگاه رقابت پذیری و توجه به محیط زیست بصورت سیستماتیک و یکپارچه عمل میکنند.

نوع چهارم مناطق ویژه اقتصادی در برگیرنده بخش های خدماتی با ارزش افروزه بالاتر که مشمول خدمات تجاری و مالی است.

با ظهور فن آوری های هوشمند، کشورها شروع به استفاده از این فن آوری ها نموده و مناطق ویژه اقتصادی نوع پنجم را ایجاد

بر این، مناطق باید از معیارهای اجتماعی و زیست محیطی بالایی برای تضمین پایداری و رقابت پیروی کنند. اگرچه موارد کُلی ذکر شده در بالا دستورالعمل‌های گسترده‌ای را برای طراحی، توسعه و بهره برداری از برنامه‌های مناطق ویژه اقتصادی ارائه می‌دهند، اما مناطق ویژه اقتصادی عملیات بسیار پیچیده‌ای هستند و هیچ رویکرد مناسب و یکسان برای همه وجود ندارد. بنابراین، هر تجربه یا درس مؤلفی باید در زمینه محلی تطبیق داده شود تا مفید باشد، و در هر زمینه ای یک رویکرد محتاطانه مورد نیاز است.

نویسنده: محمد محسن "نبی زاده"
موقف: مدیر بیلانس تادیات
آمریت عمومی سیاست پولی

مناطق ویژه اقتصادی باید بر اساس تقاضای قوی تجاری ساخته شود و با انگیزه‌های سیاسی دستکاری نشود. مؤلفیت برنامه‌های مناطق ویژه اقتصادی مستلزم برنامه‌ریزی ستراتیژیک صحیح و یک محیط تجاری مساعد از جمله موجودیت یک چارچوب قانونی و نظارتی با عملکرد مناسب می‌باشد. ضمناً، ذهنیت اصلاح‌گرانسبت به شیوه‌های خوب بین‌المللی برای ایجاد یک محیط عملیاتی مناسب برای کسب و کار مهم است.

مؤلفیت برنامه‌های مناطق ویژه اقتصادی هم چنین نیازمند یک موقعیت ستراتیژیک با اتصال خوب، مشارکت فعال بخش خصوصی و ظرفیت اجرایی قوی هر دو بخش، دولتی و خصوصی می‌باشد. علاوه

یک صلاحیت داخلی ویژه و بدون اعمال دقیق قوانین اقتصاد بین‌المللی، یک رویکرد توسعه مکمل یا جایگزین برای ابزارهای مورد حمایت قوانین اقتصاد بین‌المللی می‌باشد. مناطق ویژه اقتصادی اغلب به عنوان متمم اقتصاد یا بدیل برای پیشرفت اقتصاد یک کشور عمل می‌کنند. با توجه به نظارت روز افرون بر مناطق ویژه اقتصادی توسط حقوق بین‌الملل اقتصادی، این مناطق باید سعی کنند تا حد امکان با هنجارهای بین‌المللی مطابقت داشته تا از عملکرد صحیح آنها اطمینان حاصل شود.

هدف اصلی مناطق ویژه اقتصادی غلبه بر برخی نارسایی‌های بازار و نارسایی‌های هماهنگی دولت به منظور ایجاد یک محیط قانونی و تجاری مساعد است.

منابع:

1. World Bank, *World Development Report 2020: Trading for Development in the Age of Global Value Chains* (Washington, DC: World Bank, 2019).
2. Georgios Dimitopoulos, ‘International Commercial Courts in the “Modern Law of Nature”: Adjudicatory Unilateralism in Special Economic Zones’, in this issue.
3. UNCTAD, *World Investment Report 2020: Special Economic Zones* (New York: United Nations, 2019).
4. Y.W. Rhee et al., ‘Free Trade Zones in Export Strategies’, *Industry Development Division, Industry Series Paper No. 36* (World Bank, 1990).
5. Jaroslaw M. Nazarczuk and Stanislaw Uminski, ‘The Impact of Special Economic Zones on Export Behaviour: Evidence from Polish Firm-Level Data’, 21 (3) *Economics* (2018).
6. Ronald Davies and Arman Mazhikeyev, ‘The Impact of Special Economic Zones on Exporting Behavior’, 11 *Review of Economic Analysis* 145 (2019).
7. FIAS, *Special Economic Zones: Performance, Lessons Learned, and Implications for Zone Development* (Washington, DC: World Bank, 2008).

شما با پیوستن به سکتور بانکی راه را برای اقتصاد
مرفه کشور ما باز می‌کنید.

بانکونه خالکو، ټولنوا، شرکتونو او سوداګرو ته د مالي قمویلاتو د
چعنو کولو له امله د اقتصاده د ملاپیر گېل کيږي. موږ د خپلوا
بانکونو ملاتر ګوو ترڅوله بشه او متحرک اقتصاد څخه برخمن
شي.

اقتصادی خبرونه

کارونه ممنوع ده. یوازی له ایرانه راستېدونکي مسافر او یا دغه هپواد ته تلونکي کسان یې کاروي. مور له مسافرو تومن اخلو او پر نورو مسافرو یې پلورو.» نيمروز له ایران سره پوله کې پروت ولايت دی چې، له تېرو دوو لسيزو راهيسې د دغه ولايت په بازارونو کې ستري او

کوچني سوداګریزې معاملې په ايراني تومنو کېدې. د سيمه ييزو مسؤولينو په خبره د تومن تیټ ارزښت او نوساتو له امله به د نيمروز پانګوالو او اوسبډونکو ته پراخ ملي زيان اوښته.

در ۲۰۲۴ تولید ناخالص داخلی افغانستان ۲۰.۷ درصد

افرایش داشته است

مسئولان در وزارت اقتصاد حکومت سرپرست، می گویند که در ۲۰۲۴ میلادی تولید ناخالص داخلی افغانستان ۲۰.۷ درصد

مو چې حساب وکړ د خپلې پانګې به پورورې وو. «بل هتي وال، محمد اسماعيل و ويل: «کله چې تومن بازار کې وو، هر وخت به یې په ارزښت بدلون کاوه او مور زيانمن کېدو خو دا چې، اوس معاملې په افغانيو کيږي، نور نه زيانمن کيږو.» د مهال ايراني تومن په نيمروز کې د صرافۍ بازار پوري محدود شوي دي. په زرنج بشار کې صراف، احمد په دې اړه وايي: «بازارونو کې د تومنو د اسلامي امارت دغه ګام ډېر بنه دي. مخکې به مور توکي په افغانيو اخیستل خو په تومنو به مو پلورل او د کال په پاي کې به

نيمروز کې افغانيو یو حل بيا څل ارزښت قرلاسه کېږي دی

د نيمروز سيمه یيز مسئولين وايي، په ورځنيو چارو کې د اسعارو پر راکړې ورکړې تر بنديز وروسته دغه ولايت کې د ايراني تومنو کارونه نړدي صفړ شوي ده. د دوى په خبره، تر یو نيم کال وړاندې دغه ولايت کې ستري او کوچني سوداګریزې راکړې ورکړې پر ايراني تومنو ترسره کېدې او د دغه ولايت ډېرى اوسبډونکي له افغانيو سره اشنا نه وو. خو له خو میاشتو راهيسې افغانی د نيمروز مرکز زرنج بشار بازارونو کې دود شوي او د ايراني تومنو خای یې نیولی دی. د نيمروز د اطلاعاتو او فرهنګ رئیس حیب الله الهام و ويل: « په بهرنيو اسعارو راکړه ورکړه په بشپړه توګه منع شوي ده او اوس مهال نه کيږي. خو که کوم خای

ربا کشورهای همسایه و جهان آغاز بکند در مورد آزاد سازی پولهای منجمد شده بحث شود تعاملات سیاسی صورت گیرد چون بیدون تعاملات سیاسی تعاملات اقتصادی بزرگ ناممکن است.» مسئولان در وزارت اقتصاد، می‌افرایند که در نظر دارند برای سال پیش روی میلادی، با سرمایه‌گذاری‌های هدفمند، کار در بخش‌های زیربنایی و اتصال منطقه‌ای، افزایش صادرات و با تشویق سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به سرمایه‌گذاری در افغانستان به مشکلات اقتصادی این کشور رسیدگی کنند.

وضعیت اقتصادی افغانستان، نیازمند گسترش تعامل سیاسی با کشورهای منطقه و جهان با امارت اسلامی است. شاکر یعقوبی، آگاه مسائل اقتصادی، در این باره می‌گوید: «وضعیت اقتصادی افغانستان در سال ۲۰۲۴ با بحران‌های ساختاری و چالش‌های متفاوت مواجه بوده پس از تغیرات سیاسی اقتصاد افغانستان دچار رکود عمیق شد که این روند نسیتاً ادامه دارد بهبود این وضعیت نیازمندیک برنامه جامع ثبات سیاسی و اراده قوی برای اصلاحات اقتصادی در کشور است.»

تاج محمد تلاش، دیگر آگاه مسائل اقتصادی، نیز در این باره می‌گوید: «برای حل این چالش ها امیدوار هستیم در سال ۲۰۲۵ امارت اسلامی یک صفحه نوین

کمک‌های توسعه‌ای و انساندوستانه، اقتصاد افغانستان را با چالش‌هایی روبه رو کرده است. او تأکید می‌کند: «وضعیت اقتصادی کشور در ۲۰۲۴ بنابر تغییرهای آب و هوایی و خشک‌سالی‌پی‌هم در سال‌های اخیر و تداوم تحریم‌های اقتصادی و انجماد ذخایر ارزی کشور و در کنار این، توقف کمک‌های انکشافی و کاهش کمک‌های بشری جامعه‌ی جهانی با سلسله مشکلات مواجه بودیم؛ اما دست‌آوردهای چشم‌گیر در این عرصه نیز داشتیم که سبب بهبود عملکرد شاخص‌های مهم اقتصاد شده است. به گفته‌ی سخن‌گوی وزارت اقتصاد، تغییرهای آب و هوایی، محدودیت‌های اقتصادی و بسته ماندن ذخایر ارزی افغانستان و کاهش

افزایش داشته و داشتن ۷۷ درصد نرخ تورم نیز سبب کاهش ۱۱.۷ درصدی در نرخ مواد خوراکی و ۳.۱ درصدی در نرخ مواد غیرخوراکی شده است. عبدالرحمان حبیب، سخن‌گوی وزارت اقتصاد، به سلام وطندار می‌گوید که در ۲۰۲۴ ارزش افغانی نیز بیشتر از ۱۴ درصد در برابر دالر افزایش داشته که سبب کاهش بهای مواد خام در بازارهای افغانستان شده است. ارزش افغانی در برابر دالرنه تنها ثابت باقی ماند؛ بلکه حدود ۱۴.۵۰ درصد نیز افزایش داشته که باعث کاهش بهای مواد اولیه شده است. به گفته‌ی سخن‌گوی وزارت اقتصاد، تغییرهای آب و هوایی، محدودیت‌های اقتصادی و بسته ماندن ذخایر ارزی افغانستان و کاهش

منابع:

۱- سلام وطندار - طلوع نیوز

نقش تمویلات مالی

خُرد در تقویت

اقتصاد خانواده‌ها

و کاهش فقر

تمویلات مالی خُرد به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای توسعه اقتصادی، نه تنها زندگی افراد بلکه آینده خانواده‌ها را متحول می‌کند. این نوع تمویل‌ها که به ویژه برای اقساط کم عاید طراحی شده‌اند، فرصت‌هایی را فراهم می‌سازند که افراد بتوانند افکار و اندیشه‌های اقتصادی خود را به واقعیت تبدیل کنند و استقلال مالی بیشتری به دست آورند. این تسهیلات مالی، علاوه بر اینکه امکان راه‌اندازی کارهای کوچک را برای خانواده‌ها فراهم می‌کند، توانایی آنها را در مدیریت منابع مالی نیز افزایش داده و آنها را بسوی آینده‌ای روشن هدایت می‌کند. افرادیکه از این نوع تمویل‌ها مستفید می‌شوند، می‌توانند با سرمایه گذاری در پروژه‌های خُرد، نه تنها نیازهای اساسی خود را تأمین کنند، بلکه در رشد

است. باور بر این است که افغانستان میتواند با تمرکز بر گسترش این نوع تسهیلات، مسیر خود را به سوی توسعه پایدار و رفاه اقتصادی هموار کند. افغانستان دارای جمعیت زیادی از افراد و خانواده‌های کم عاید است که به خدمات بانکداری و تمویلات مالی دسترسی ندارند. تقاضا برای تمویلات مالی خُرد در چنین افراد بیشتر است، به ویژه در میان آنده از افراد جامعه که بنابر دلایل فرهنگی و اقتصادی از دایرۀ شمولیت مالی بیرون مانده‌اند. اجرای برنامه‌های تمویلات مالی خُرد مطابق به شریعت اسلامی می‌تواند سرمایه‌لازم برای راه اندازی کاروبار‌های کوچک و بهبود معیشت این افراد را فراهم کند. تاکید بر اعطای تمویلات به آنده از افراد جامعه که بنابر دلایل فرهنگی از شمولیت مالی خارج شده‌اند، با نیاز افغانستان در زمینه دست یافتن به فیصدی بیشتر افراد در مشارکت اقتصادی مهم است. توانمند سازی چنین افراد از طریق تمویلات مالی خُرد میتواند به مزایای اجتماعی گسترش تراز جمله بهبود سلامت خانواده‌ها و رشد اقتصادی منجر شود. علاوه بر این، وضعیت امنیتی کنونی بهتر از چهار دهه

مواد خام فراهم می‌کند و به متسبّین این امکان را می‌دهد که عواید بdst آورند و در جوامع خود فرصت‌های کاری ایجاد کنند. با تقویت توسعه تجارت‌های کوچک، تمویلات مالی خُرد نه تنها از معیشت افراد حمایت می‌کند، بلکه اقتصاد‌های محلی را نیز توسعه می‌دهد و منجر به رشد اقتصادی گستردۀ می‌شود. تمویلات مالی خُرد علاوه بر تامین منابع مالی، نقش مهمی در ارتقای سواد مالی و توانمند سازی افراد دارد. بسیاری از مؤسسات تمویلات مالی خُرد برنامه‌های آموزشی را به کار می‌گیرند که به استفاده کنندگان تمویلات مالی خُرد در مورد بودجه سازی، پس انداز و مدیریت مالی مسئولانه آموزش می‌دهد. این آموزش به افراد کمک می‌کند تا تصمیم‌های آگاهانه در مورد امور مالی خود بگیرند و توانایی آنها را برای پس انداز و سرمایه‌گذاری عاقلانه افزایش دهد. برای به حداقل رساندن تأثیر مثبت تمویلات مالی خُرد برای ذینفعان از جمله دولت‌ها، سازمان‌های غیردولتی و مؤسسات مالی، اجرای سیاست‌هایی که شیوه‌های مسئولانه، شفافیت و حمایت از مشتری را ترویج می‌کنند، بسیار مهم اقتصادی جامعه نیز سهم داشته باشند. تمویلات مالی خُرد به عنوان ابزار قدرتمند برای کاهش فقر پدیدار شده است و خدمات مالی را برای جمیعت‌های محروم که به سیستم‌های بانکداری سنتی دسترسی ندارند ارائه می‌کند. مؤسسات مالی خُرد با ارائه تمویلات کوچک، حساب‌های پس انداز و محصولات بیمه، افراد کم عاید را قادر می‌سازند تا در فعالیت‌های عوایدزا شرکت کنند، ثبات اقتصادی خود را بهبود بخشدند و کیفیت کلی زندگی خود را بهتر سازند. تمویلات مالی خُرد به ویژه در کشورهای در حال توسعه که نرخ بلند فقر دارند، حیاتی است، زیرا افراد را قادر می‌سازد تا تجارت‌های خود را ایجاد کنند، در آموزش سرمایه‌گذاری کنند و هزینه‌های غیرمنتظره را مدیریت کنند و در نهایت در زمینه کاهش فقر نقش مثبت ایفا کنند. یکی از راه‌های عملده تمویلات مالی خُرد به کاهش فقر، ترویج کارآفرینی در میان جوامع محروم است. بسیاری از افراد کم عاید دارای مهارت‌ها و منابع هستند اما فاقد سرمایه لازم برای شروع یا گسترش تجارت هستند. تمویلات مالی خُرد بودجه لازم را برای خرید تجهیزات یا

می کند. با این حال، برای دستیابی به حداکثر مؤثثت طرح های تمویلات مالی خُرد، حمایت گسترشده از سوی دولت، سازمان های بین المللی و جامعه در کل ضروری است. آموزش مالی برای خانواده ها بسیار مهم است، زیرا آنها را با دانش تجهیز می کند تا در مورد گزینه های مالی خود تصمیم گیری کنند. علاوه بر این، حمایت از سرمایه گذاران و کارآفرینان در تامین منابع مالی و ایجاد زیرساخت های لازم برای دسترسی آسان به خدمات تمویلات مالی خُرد می تواند تاثیر این برنامه ها را به میزان قابل توجه افزایش دهد.

بودجه، آموزش و منابع ضروری را برای کمک به ایجاد و تداوم برنامه های تمویلات مالی خُرد فراهم کنند، و اطمینان حاصل کنند که آنها با شرایط و نیازهای محلی سازگار هستند. علاوه، یک محیط امن تر می تواند احیای اقتصادی را تحریک کند و به افراد این امکان را می دهد که در کاروبار های کوچک سرمایه گذاری کنند. در چنین حالت تقاضا برای خدمات تمویلات مالی خُرد احتمالاً افزایش می یابد و بازار قوى برای مؤسسات مالی خُرد ایجاد می شود. د افغانستان بانک یا نظارت دقیق بر مؤسسات مالی خُرد، اطمینان حاصل می کند که این خدمات به طور عادلانه و موثر به جمعیت مورد نظر می رسد. این امر نه تنها مسئولیت پاسخگویی را در بین ارائه دهنده گان مالی ارتقا می دهد، بلکه اعتماد استفاده کننده گان را به تمویلات مالی خُرد افزایش می دهد. علاوه بر این، د افغانستان بانک با حمایت از تمویلات مالی خُرد، در زمینه رشد اقتصادی پایدار کمک می کند. این حمایت باعث تقویت تشبیث، ایجاد فرصت های کاری و کاهش وابستگی اقتصادی کلی جوامع می شود و در نتیجه توسعه اقتصادی کشور را تقویت

گذشته است و محیط مساعد تری را برای طرح های تمویلات مالی خُرد ایجاد می کند. در سال های اخیر، افغانستان تغییر چشمگیر را در وضعیت امنیتی خود تجربه کرده است، که فرصتی بی نظیر را برای تطبیق برنامه های تمویلات مالی خُرد ارائه می دهد. بهبود شرایط امنیتی امکان تأسیس و فعالیت مؤسسات مالی خُرد را در مناطقی که قبلًا به دلیل نا امنی و نا آرامی غیر امکان پذیر بودند، فراهم می کند. این ثبات مؤسسات مالی خُرد را قادر می سازد تا به جمعیت های محروم دسترسی پیدا کنند، به ویژه در مناطق روستایی که خدمات مالی در آنجا نادر بوده است. با افزایش امنیت، جوامع بیشتر در گیر فعالیت های اقتصادی جمعی می شوند. این محیط اعتماد را در بین استفاده کننده گان احتمالی تمویلات مالی خُرد تقویت می کند و مدل های تمویلات مالی خُرد را دوام دار تر می سازد. پیشرفت های امنیتی کنونی سازمان های بین المللی از جمله سازمان ملل متحد و سازمان های غیر دولتی مختلف را تشویق کرده است تا حمایت های خود را از بخش تمویلات مالی خُرد در افغانستان افزایش دهند. این سازمان ها می توانند

آیا دستگاه قالین بافی دارید؟

می خواهید این دستگاه بیشتر رشد کند و فایده بیشتر بدهست بیاورید؟ به موسسه تمولات خرد مالی مراجعه کنید و با درنظرداشت شرایط آن در این زمینه اقدام کنید.

the development of the Green Agri-Tech program to facilitate the transition into sustainable agriculture practices and build resilience in climate change for smallholder farmers in Malaysia.

Conclusion

Looking ahead, the principles of Islamic banking hold immense promise for a world grappling with inequality and environmental degradation. As its reach extends beyond Muslim-majority countries, the Islamic

banking system can serve as a model for ethical and sustainable growth globally.

Written by: Nasher Fayeza
Senior Officer of Capital and Financial accounts
Department of Monetary Policy

References

1. World Bank. (Beck,kunt & Merrouche,October 2010). Islamic vs conventional banking
2. Retrieved from:<https://documents1.worldbank.org/curated/en/482731468333056240/pdf/WPS5446.pdf>
3. World bank.(Abayomi A. Alawode, March 2015) Retrieved from: Islamic Finance (worldbank.org)
4. Arabian Business. (M.Damak,14 June 2023) Retrieved from: Global Islamic finance industry continues its growth path - Arabian Business: Latest News on the Middle East, Real Estate, Finance, and More
5. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/591721554824346344/pdf/Islamic-Green-Finance-Development-Ecosystem-and-Prospects.pdf>
6. <https://www.spglobal.com/ratings/en/research/articles/240429-islamic-finance-2024-2025-resilient-growth-anticipated-despite-challenges>
7. <https://www.worldbank.org/en/topic/financialsector/brief/islamic-finance>
8. [WP-10_En.pdf \(ifsb.org\)](https://www.ifsb.org/wp-content/uploads/2019/06/WP-10_En.pdf)
9. Introduction To Islamic Finance: Asset-Backed Financing - Muslim Ink
- 10.What does the future hold for Islamic finance? - Oxford Business Group
- 11.Islamic Finance (worldbank.org)
- 12.Analysis of Challenges and Opportunities in Islamic Banking – Journal of Islamic Banking
- 13.<https://www.isdb.org/news/isdb-board-of-executive-directors-approved-us-16-billion-of-funding-for-24-new-projects-in-19>
- 14.[https://www.un.org/africarenewal/magazine/Islamic Finance: Focusing Project Financing for Growth and Realizing the Higher Objectives of Shari'ah | Muhammad Ayub - Academia.edu](https://www.un.org/africarenewal/magazine/Islamic-Finance-Focusing-Project-Financing-for-Growth-and-Realizing-the-Higher-Objectives-of-Shari'ah)
- 15.<https://www.cfainstitute.org/-/media/documents/book/rf-lit-rev>
- 16.<https://oarep.usim.edu.my/jspui/bitstream/123456789/2388/1/A>
- 17.An Overview of Islamic Finance; by Mumtaz Hussain, Asghar Shahmoradi, and Rima Turk; IMF Working Paper No. 15/120; June 1, 2015
- 18.<https://academic.oup.com/jis/article-abstract/25/1/>
- 19.<https://www.elibrary.imf.org/view/journals/o07/2018>
- 20.Islamic Finance Market Outlook 2021 - 2026: Global Assets Increase by Double Digits Year on Year - ResearchAndMarkets.com | Business Wire

This growth is not just confined to Muslim majority countries, but is also expanding to non-Muslim nations. The growth of Islamic finance is driven by its unique features that comply with Islamic law and are based on the principles of risk and profit-sharing. It is equity-based, asset-backed, ethical, sustainable, environmentally and socially responsible finance. It promotes risk sharing, connects the financial sector with the real economy, and emphasizes financial inclusion and social welfare. The Gulf Cooperation Council (GCC) countries, notably Saudi Arabia and Kuwait, have largely fueled this performance. However, there has been a surge of interest in Islamic finance from non-Muslim countries such as the UK, Luxembourg, South Africa, and Hong Kong. For instance, in 2014, the UK issued its first sovereign Sukuk, raising £200 million, a clear sign of growing demand for Islamic finance in non-Muslim regions. Similarly, in 2021, Indonesia issued its first "Green Sukuk," raising \$750 million to fund environmentally sustainable projects, demonstrating how Islamic finance aligns with global green finance initiatives and appeals to ethical investors worldwide.

Sustainable Projects Funded by Islamic Banking Worldwide

Islamic banking has funded numerous successful projects across various sectors and regions. Here are some examples:

- **Islamic Development Bank (IDB) in Africa:** The IDB has advanced financing to African countries

to the tune of \$65 billion, including about \$20 billion for trade-financing activities. Some of the projects financed by IDB include the upgrading of roads in Uganda, the Watershed Water Resources Mobilization Project in Senegal, the Hydro Agricultural Development Project in Cote d'Ivoire, the provision of maternal and neonatal healthcare services in Mauritania, and the development of technical and vocational education in Guinea.

- **IDB's New Development Projects:** In December 2021, the IDB approved US\$ 1.6 billion to finance 24 new development projects in 19 member countries located in Asia, Africa, and Europe. Some of the projects include the "Development of the Trans South-South Java Road (Phase-II) Project" in Indonesia, the "Mohmand Dam and Hydropower Project" in Pakistan, and the "Irrigation Schemes Development in Unyama, Namulu and Sipi Regions" in Uganda.
- **Infrastructure Projects in Malaysia:** Variations on Islamic finance structures have been used in more than 12 major private infrastructure projects in Malaysia, including the Kuala Lumpur Light Rail system.
- **Green AgriTech Program in Malaysia:** Bank Negara Malaysia led

- **Interest-Free Loans (Qard Hasan):** Islamic banks provide Qard Hasan, or benevolent loans, which are interest free loans intended to help those in need. Unlike conventional loans, these do not impose a financial burden on the borrower, making them a viable option for low-income individuals and businesses.
- **Supporting Community Development Projects:** Islamic banks often invest in community development projects, such as infrastructure development, education, healthcare, and microfinance initiatives. These projects can have a transformative impact on communities, particularly those in underprivileged areas, by improving living conditions, creating job opportunities, and boosting local economies.
- **Providing Access to Financial Services:** Islamic banking, with its emphasis on financial inclusion, strives to provide access to financial services for marginalized populations. This includes not only the provision of interest-free loans but also other financial products and services that comply with Islamic law, such as savings accounts, investment accounts, and insurance. By doing so, Islamic banks can help integrate these populations into the mainstream economy, promoting inclusive economic

growth.

Potential Opportunities and Global Expansion

- **Economic Growth and Stability:** The asset-backed and risk-sharing features of Islamic banking have attracted interest globally, even in non-Muslim countries. For example, the United Kingdom's issuance of a sovereign Sukuk in 2014 highlighted the growing demand for Sharia-compliant financial products in Western markets. As Islamic banking expands, it offers a viable alternative to regions seeking stability, such as Africa, where underbanked populations can benefit from its principles. Additionally, Islamic finance promotes risk-sharing between all parties in a transaction. This collaborative approach significantly strengthens economic stability. In contrast to conventional finance, where the risk is borne solely by the borrower, Islamic banking distributes the risk between the financier and the entrepreneur. This risk-sharing principle not only promotes fairness but also incentivizes prudent investment and business practices.

Global Surge in Islamic Banking

The Islamic finance industry has been growing at an annual rate of 10-12%. It reached US\$2.88 trillion in assets in 2019 and is expected to increase to US\$3.69 trillion by 2024.

vestments and harmful industries, Islamic banking ensures that its financial activities are not only ethical but also contribute to long term economic stability and resilience.

- **Risk-Sharing Mechanism:** Considering the importance of economic sustainability, Islamic banking promotes risk-sharing arrangements such as Mudarabah (profit-sharing) and Musharakah (partnership). In these arrangements, the financier and the entrepreneur share the business risk and the profits or losses of the venture. This is in contrast with conventional finance where the financier is assured of a predetermined interest rate regardless of the performance of the business. This risk-sharing approach encourages investment in productive enterprises, leading to increased output and job creation.
- **Financial Inclusion and Support for SMEs:** Beyond risk-sharing, Islamic banking also champions financial inclusion, a critical aspect of fostering equitable growth. Islamic banking can contribute to financial inclusion and support small and medium sized enterprises (SMEs). This is because the principles of Islamic finance require that transactions be backed by tangible assets, which can be beneficial for SMEs that may not have access to traditional forms of

credit.

- **Link to Real Economy:** Islamic banking is inherently connected to the real economy because its transactions are directly tied to tangible assets or real economic activities. In Islamic finance, every financial transaction must correspond to a real-world transaction in the economy. This characteristic not only minimizes the risk of speculative bubbles, which are more common in conventional banking, but also ensures that the growth of the financial sector remains aligned with the broader growth of the real economy.

Social Sustainability

Islamic banking institutions indeed play a pivotal role in enhancing social sustainability and social welfare, primarily through initiatives such as Zakat and interest-free loans.

- **Zakat (Charitable Giving):** Zakat, one of the Five Pillars of Islam, is a form of almsgiving to the needy and is obligatory for all eligible Muslims. Additionally, Islamic banks often have dedicated departments to manage Zakat funds, ensuring they are distributed to eligible recipients such as the poor, the needy, and those struggling with debt. This systematic approach to charitable giving not only helps alleviate poverty but also fosters a sense of community and mutual support.

The Role of Islamic Banking in Sustainable Development

In today's rapidly evolving financial landscape, Islamic banking has emerged as a key player. Adhering to Sharia principles, it presents an ethical alternative to conventional banking. With sustainability at the forefront of global concerns, Islamic banking offers a system rooted in fairness, risk-sharing, and inclusivity. This unique framework places Islamic finance at the heart of efforts to address pressing issues such as economic inequality and environmental degradation.

Economic Sustainability

Considering economic sustainability, Islamic

banking, with its distinct principles and methods, plays a significant role in fostering economic sustainability and growth.

- **E t h i c a l B u s i n e s s Practices:** Islamic banking operates on a set of ethical guidelines derived from Islamic law or Sharia. These guidelines prohibit activities such as usury (charging interest) and investing in businesses that are considered haram or forbidden, such as those related to alcohol, pork, gambling, or weapons. By avoiding speculative in-

پر نوو بانکي امانتونو هیڅ ډول محدودیت نشه. په
بانکونو کې د خپلو امانتونو د ساتلوله لارې تاسو په
اصل کې د خپلو پيسو ساتنه کوي.

په نسه توګه د افغانی د بانکنوټونو و ساټل زموږ
 ملي دنده ۵۵. رائی چې له ټاکلي وخت څخه
 مخکي د خپلو پيسوله زړې دو څخه مخني وي
 وکرو ځکه چې په یا اخلي چاپولويې ډېر
 لکښت رائی.

